

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O VASPITANJU I OBRAZOVANJU
DJECE SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA**

Član 1

U Zakonu o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama („Službeni list RCG“, broj 80/04 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 47/17 i 145/21) poslije člana 4 dodaje se novi član koji glasi:

„Djeca sa posebnim obrazovnim potrebama

Član 4a

Djeca sa posebnim obrazovnim potrebama, u smislu ovog zakona, su:

1) djeca sa smetnjama u razvoju, odnosno invaliditetom – djeca koja imaju dugoročna fizička, mentalna, intelektualna i/ili senzorna oštećenja koja u sadejstvu sa različitim barijerama mogu otežati njihovo puno i efektivno učešće u društvu na osnovu jednakosti sa drugima;

2) djeca sa teškoćama u razvoju – djeca sa problemima u ponašanju i djeca koja imaju poteškoće u učenju i druge teškoće uzrokovane emocionalnim, socijalnim, jezičkim i kulturološkim preprekama.“

Član 2

U članu 10 stav 1 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4a) **postupak uključivanja, odnosno usmjeravanja u odgovarajući obrazovni program** je postupak u kojem se, u zavisnosti od stepena potrebne podrške za ravnopravno uključivanje u društvo (u daljem tekstu: stepen potrebne podrške) utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, dijete uključuje, odnosno usmjerava u odgovarajući obrazovni program u skladu sa ovim zakonom;“.

Član 3

Poslije člana 17 dodaje se novi član koji glasi:

„Specijalizovane i mobilne službe

Član 17a

Radi pomoći u vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, u Zavodu za školstvo, odnosno Centru za stručno obrazovanje organizuju se specijalizovane i mobilne službe koje sarađuju sa predškolskim ustanovama, školama, roditeljima i zdravstvenim ustanovama, radi pružanja dodatne i druge stručne pomoći, u skladu sa rješenjem o uključivanju, odnosno usmjeravanju u odgovarajući obrazovni program.

Članovi mobilnih službi su stručnjaci iz resursnih centara ili posebnih odjeljenja pri školama.

Za članove mobilnih službi mogu se angažovati i drugi stručni saradnici, u zavisnosti od posebne obrazovne potrebe djeteta.“

Član 4

Poslije poglavlja III dodaje se novo poglavlje koje glasi:

„IIIa. POSTUPAK UKLJUČIVANJA, ODNOSNO USMJERAVANJA U OBRAZOVNI PROGRAM

Postupak uključivanja u obrazovni program

Član 27a

Dijete sa posebnim obrazovnim potrebama uključuje se u odgovarajući obrazovni program iz člana 11 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona prilikom upisa, odnosno tokom pohađanja predškolske ustanove, odnosno škole, u skladu sa rješenjem o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, dijete sa posebnim obrazovnim potrebama može da se bez upisa uključi u program rane intervencije, do donošenja rješenja o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, na osnovu uputa zdravstvene ustanove ili zahtjeva roditelja.

Rješenje o uključivanju djeteta sa posebnim obrazovnim potrebama u odgovarajući obrazovni program iz člana 11 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, donosi predškolska ustanova, odnosno škola u koju se dijete upisuje, odnosno koju dijete pohađa, uz učešće roditelja.

Roditelj djeteta sa posebnim obrazovnim potrebama dostavlja predškolskoj ustanovi, odnosno školi u koju se dijete upisuje, odnosno koju dijete pohađa rješenje o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, kojim se utvrđuje status lica sa invaliditetom i/ili stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Rješenje iz stava 3 ovog člana obavezno sadrži rok koji ne smije biti duži od godinu dana, u kojem je predškolska ustanova, odnosno škola koju dijete pohađa dužna da prati postignuće i napredovanje djeteta radi provjere ispravnosti uključivanja u odgovarajući obrazovni program.

Obavješćavanje Zavoda za školstvo, odnosno Centra za stručno obrazovanje

Član 27b

Predškolska ustanova, odnosno škola iz člana 27a stav 3 ovog zakona dužna je da obavijesti Zavod za školstvo, odnosno Centar za stručno obrazovanje o tome u koji je obrazovni program uključeno dijete sa posebnim obrazovnim potrebama, u roku od 15 dana od dana uključivanja u obrazovni program.

Zavod za školstvo, odnosno Centar za stručno obrazovanje vodi evidenciju o podacima iz stava 1 ovog člana.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Postupak usmjeravanja u posebni obrazovni program

Član 27c

Dijete sa posebnim obrazovnim potrebama usmjerava se u posebni obrazovni program prilikom upisa u školu, odnosno resursni centar ili tokom pohađanja škole.

Rješenje o usmjeravanju djeteta sa posebnim obrazovnim potrebama u posebni obrazovni program donosi Zavod za školstvo, odnosno Centar za stručno obrazovanje, na osnovu zahtjeva roditelja ili škole, odnosno centra za socijalni rad, uz obavješćavanje roditelja.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana, podnosi se i rješenje o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.

Prije donošenja rješenja iz stava 2 ovog člana, Zavod za školstvo, odnosno Centar za stručno obrazovanje obavezno pribavlja mišljenje roditelja.

Zavod za školstvo, odnosno Centar za stručno obrazovanje, na osnovu utvrđenog stepena potrebne podrške utvrđenog rješenjem iz stava 3 ovog člana, određuje integrisano odjeljenje, odnosno resursni centar u koji će dijete biti uključeno, po pravilu, u mjestu stanovanja djeteta.

Rješenje iz stava 2 ovog člana obavezno sadrži rok koji ne smije biti duži od godinu dana, u kojem je škola, odnosno resursni centar koji dijete pohađa dužan da prati postignuće i napredovanje djeteta radi provjere ispravnosti usmjeravanja u posebni obrazovni program.

Broj djece u vaspitnoj grupi, odnosno odjeljenju utvrđuje se posebnim obrazovnim programom.

Žalba Član 27d

Protiv rješenja iz člana 27a stav 3 i člana 27c stav 2 ovog zakona može se podnijeti žalba organu državne uprave nadležnom za poslove prosvjete (u daljem tekstu: Ministarstvo) u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

U postupku po žalbi Ministarstvo odlučuje o tome da li je dijete sa posebnim obrazovnim potrebama uključeno, odnosno usmjereno u odgovarajući obrazovni program.

Protiv rješenja Ministarstva može se pokrenuti upravni spor.

Obezbjeđivanje uslova za uključivanje, odnosno usmjeravanje Član 27e

Predškolska ustanova, škola, odnosno resursni centar, u skladu sa rješenjem o uključivanju, odnosno usmjeravanju u odgovarajući obrazovni program i mogućnostima, obezbjeđuje uslove prema posebnoj obrazovnoj potrebi djeteta tako što prilagođava prostor, opremu i nastavna sredstva.

Uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obrazovanje kod kuće Član 27f

Zavod za školstvo može da, na predlog roditelja, uputi dijete sa posebnim obrazovnim potrebama na sticanje predškolskog ili osnovnog vaspitanja i obrazovanja koje se organizuje kod kuće.

Roditelj je dužan da, u pisanom obliku, obavijesti predškolsku ustanovu, školu, odnosno resursni centar u koji je dijete upisano da organizuje obrazovanje kod kuće.

Predškolska ustanova, škola, odnosno resursni centar u koji je dijete upisano dužan je da prati razvoj i napredovanje djeteta sa posebnim obrazovnim potrebama, kad je organizovano obrazovanje kod kuće, radi pružanja pomoći i savjeta djetetu sa posebnim obrazovnim potrebama, roditelju i učitelju, u skladu sa posebnim zakonom.

Predškolska ustanova, škola, odnosno resursni centar vodi evidenciju i dokumentaciju o obrazovanju djeteta sa posebnim obrazovnim potrebama kod kuće i izdaje javne isprave.“

Član 5

Poslije člana 30a dodaje se novi član koji glasi:

„Asistent u nastavi

Član 30b

Djetetu sa posebnim obrazovnim potrebama organizuje se asistencija u nastavi u pogledu obezbjeđivanja pristupa obrazovanju i obrazovnom postignuću.

Asistenciju u nastavi obavlja asistent u nastavi koji pruža tehničku pomoć tokom pohađanja nastave djetetu kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i treći ili četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, asistent u nastavi može se obezbijediti i djetetu kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i drugi stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Za asistenta u nastavi može biti angažovano lice koje ima najmanje IV nivo okvira kvalifikacija, podnivo jedan (240 CSPK-a) i koje je pohađalo obuku stručnog usavršavanja za rad sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama.

Škola zaključuje ugovor o radu sa asistentom u nastavi na neodređeno vrijeme, sa punim radnim vremenom od 40 časova u radnoj nedjelji.

Asistent u nastavi koji je zaposlen na neodređeno vrijeme, a za čijim je radom prestala potreba, može zasnovati radni odnos u drugoj školi, na osnovu sporazuma direktora škola.

Asistent u nastavi koji je zaposlen na neodređeno vrijeme u školi može se sporazumno preuzeti u drugu školu ako ispunjava uslove propisane zakonom i aktom o sistematizaciji radnih mjesta, uz saglasnost asistenta u nastavi.

U skladu sa individualnim razvojno-obrazovnim programom (procjenom obrazovnih, razvojnih potreba i ciljeva za dijete) i rasporedom časova, određuje se obim podrške koju asistent u nastavi pruža pod nadzorom nastavnika, stručne službe i direktora škole.

Jedan asistent u nastavi može biti angažovan za više djece, odnosno učenika.

Angažovanje asistenta u nastavi za više djece, odnosno učenika obavlja se u skladu sa individualnim razvojno-obrazovnim programom i rasporedom časova.“

Član 6

Poslije člana 33 dodaje se novi član koji glasi:

„Započeti postupci usmjeravanja

Član 33a

Postupci usmjeravanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama započeti prije početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.“

Član 7

Poslije člana 35 dodaje se novi član koji glasi:

„Usklađivanje propisa

Član 35a

Propisi za sprovođenje ovog zakona uskladiće se sa ovim zakonom do početka primjene ovog zakona.“

Član 8

Poslije člana 37 dodaje se novi član koji glasi:

„Prestanak važenja

Član 37a

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 4, člana 10 stav 1 tačka 4, člana 13 stav 4, člana 17, poglavlja III. POSTUPAK USMJERAVANJA U OBRAZOVNI PROGRAM i člana 30a Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama („Službeni list RCG“, broj 80/04 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 47/17 i 145/21).“

Član 9

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana početka sprovođenja postupaka jedinstvenog vještačenja invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.